

Suomalaisen siirtolaisuuden juhlavuoden satoa

Delaware-joen suulle v. 1638 perustetun ”Uusi Ruotsi” -siirtokunnan 350-vuotisjuhlaa vietettiin viime vuonna näyttävästi sekä Yhdysvalloissa että Ruotsissa ja Suomessa. Suomen osallistumisen suuntaviivat ja tavoitteet hahmotti eduskunnan puhemies Matti Ahteen johtama Delaware-toimikunta, jossa olivat edustettuina keskeiset kulttuurin ja talouselämän organisaatiot. Tavoitteena oli tuoda esiin suomalaisten siirtolaisten osuutta Yhdysvaltojen kehityksessä ja samalla esitellä tämän päivän Suomea ja sen saavutuksia Yhdysvalloissa. Hyvät edellytykset näiden tavoitteiden edistämiseksi antoi presidentti Reaganin päätös julistaa vuosi 1988 suomalais-amerikkalaiseksi ystävyysvuodeksi.

Juhlavuoden aikana toteutettiin Yhdysvaltojen ja Suomen välillä useita korkean tason vierailuja. Näyttävin oli presidentti Reaganin käynti Suomessa toukokuussa 250 amerikkalaisen toimittajan seuraamana. Suomen puolelta pääministeri Holkerin sekä ministereiden Taxell, Salolainen ja Kanerva vierailut laajensivat suomalaisia yhteyksiä Yhdysvalloissa. Puhemies Ahteen osallistuminen Finnfest-juhille heinäkuussa Delawaressa korosti Suomen halua vaalia suhteita Yhdysvaltojen suomalaisperäiseen väestöön.

Yhdysvalloissa olleista näyttelyistä mainittakoon Sea Finland -näyttely Philadelphiassa sekä Siirtolaisuusinstituutin historiallinen Delaware 350 -näyttely. Juhlavuoden merkeissä järjestettiin myös useita tieteellisiä konferensseja Atlantin molemmilla puolilla.

Juhlavuoden merkitys esim. Suomen ulkomaankaupalle ei liene kovin suuri ja on vaikeasti arvioitavissa, sillä mahdolliset tulokset näkyvät vasta vuosien kuluessa. Sama koskee myös arviointia siitä, onko Suomi-tietous lisääntynyt Yhdysvalloissa viime vuoden aikana.

Sen sijaan kulttuurin alueella juhlavuosi on tuottanut kauniita tuloksia. Näistä näytävimmät ovat yhteistyössä Minnesotan yliopiston kanssa perustettu Suomen tutkimuksen professuuri ja Siirtolaisuusinstituuttiin luotava siirtolaisrekisteri, joka palvelee sekä tutkijoita että sukututkimuksesta kiinnostuneita, ennen kaikkea yli miljoonaa suomalaisen siirtolaisen jälkeläistä eri puolilla maailmaa. Lahjoitusprofessuuri ja siirtolaisrekisteri ovat v. 1988 juhlavuoden monumentteja ja ne ovat verrattavissa v. 1938 Chesterissä Pennsylvaniassa paljastettuun Wäinö Aaltosen siirtolaisuusmuistomerkkiin.

Delaware-juhlavuoden aikana, jonka varjoon jäivät Australian eurooppalaisen asutuksen 200-vuotisjuhlat, tuotiin useassa yhteydessä esiin kokonaisuutensa puute Suomen siirtolaisuudesta. Mikäli myös tämä havainto johtaa toimenpiteisiin, on juhlavuosi monin tavoin hyödyttänyt suomalaiseen siirtolaisuuteen kohdistuvaa tutkimusta.

Olavi Koivukangas

An Overview of the Finnish Migration Centenary

The 350th anniversary of the New Sweden colony established in 1638 on the banks of the Delaware River was celebrated in style last year in the United States, in Sweden, and in Finland. Guidelines for the Finnish celebrations were laid down by the Delaware Committee, which was chaired by the Speaker of the Finnish Eduskunta, Matti Ahde, and represented the major cultural and economic organizations. The aim was twofold: to publicize the Finnish role in the emergence of the United States, and at the same time to publicize in the United States present-day Finland and its achievements. These aims were given an excellent start by the declaration by President Reagan of 1988 as the Year of Finnish-American Friendship.

During the year, a number of top-level visits were carried out between Finland and the US, of which the most spectacular was President Reagan's visit to Finland in May, accompanied by 250 American journalists. Finnish contacts in the United States were extended by visits by the Prime Minister, Harri Holkeri, and by three other ministers: Taxell, Salolainen, and Kanerva. Similarly, the attendance at the Finnfest celebrations in Delaware in July by the Speaker of the Eduskunta, Matti Ahde, further emphasized Finland's determination to maintain close contacts with the Finnish-origin population in the United States.

Among the exhibitions mounted in the US, special mention should be made of the "Sea Finland" Exhibition in Philadelphia, and the historical exhibition set up by the Institute of Migration, "Delaware 350". A number of scholarly conferences were also arranged in honor of the centenary on both sides of the Atlantic.

The impact of the centenary on the Finnish foreign trade figures will, perhaps, not be very great, and will moreover be difficult to assess, since the results will not become visible for several years. The same also applies to the question as to whether the level of awareness of Finland in the United States has improved during the past year.

On the cultural front, however, significant results have already been achieved. The most impressive of these are the establishment in collaboration with the University of Minnesota of a Professorship in Finnish Studies; and the inauguration of a Migrants Register, to be compiled at the Institute of Migration, which will serve both academic research and private genealogical enquiry, particularly among the descendants of Finnish migrants, who now number over a million around the world. The Finnish Studies Chair and the Migrants Register have both been set up in honor of the Centenary Year in 1988, and may thus be compared to the migrants' memorial statue by Wäinö Aaltonen, which was unveiled in Chester, Pennsylvania, in 1938.

Repeatedly during the Delaware Centenary, which overshadowed the Bicentennial of European Settlement in Australia, regret was voiced at the lack of an overall survey of emigration from Finland; and if this idea, too, is successfully launched, the Centenary Year will have contributed in many ways to the study of Finnish migration.

Olavi Koivukangas